

Erasmus + je priložnost za doktorske študente, predavatelje in raziskovalce

Program Erasmus+ je največji program Evropske komisije za podporo izobraževanju in usposabljanju posameznikov prek mobilnosti. Študenti imajo v času študija možnost pridobiti nepovratna sredstva za mobilnost v skupnem obsegu 12 mesecev na posamezen študijski cikel. Program Erasmus+ je med študenti 1. in 2. stopnje dobro poznan, medtem ko je študentska populacija na 3. stopnja pri projektih mobilnosti slabo zastopana.

Odločitev za doktorski študij je individualna. Zagotovo pa si marsikateri doktorski študent želi delovati na akademskem oz. raziskovalnem področju. Reference je pogosto težko pridobiti, saj so sredstva, ki so na voljo, omejena, konkurenca pa velika. Program Erasmus+ ponuja različne možnosti mobilnosti med programskimi državami (KA131) in mobilnost med programskimi in partnerskimi državami (KA171). Informacije o državi gostiteljici (davki, šolski sistem, voziško dovoljenje itd.) so zbrane na spletni strani EURAXESS po posameznih državah. Informacije o Sloveniji so zbrane na spletni strani <https://www.euraxess.si/>, v pomoč tujim raziskovalcem, da jim olajšajo preselitev v novo okolje, v Slovenijo.

Kaj program Erasmus+ ponuja doktorskim študentom?

Doktorski študenti gredo lahko na izmenjavo za študij/prakso od 2 do 12 mesecev, prav tako gredo lahko na prakso kot mladi diplomanti. Poleg tega imajo tudi možnost kratkoročne doktorske mobilnosti, katere fizični del traja od 5 do 30 dni.

V času mobilnosti si lahko pridobijo ključne reference, ki so v pomoč pri kasnejšem kariernem razvoju.

- *Mobilnost študentov za študij:* Vse sodelujoče organizacije iz držav programa Erasmus+ (pošiljateljice in gostiteljice) morajo biti visokošolske institucije, ki so nosilke ECHE. Vse organizacije iz partnerskih držav morajo biti visokošolske institucije, priznane s strani pristojnih organov, in morajo pred začetkom izvajanja mobilnosti podpisati medinstitucionalne sporazume s svojimi partnericami iz držav programa Erasmus+.
- *Mobilnost študentov za prakso:* Institucija gostiteljica je lahko iz javnega ali privatnega sektorja. Študent se vključi v delovno okolje organizacije in opravi vsaj 25 delovnih ur na teden.
*V primeru mobilnosti med državami programa Erasmus+ mora biti organizacija pošiljateljica visokošolska institucija, ki je nosilka ECHE. Institucija gostiteljica je iz javnega ali privatnega sektorja.

Financiranje: Študenti so upravičeni do mesečnih nepovratnih zneskov, ki so določeni po skupinah držav. V primeru kratkoročnih mobilnosti so zneski dnevni. V primeru mobilnosti za prakso prejmejo dodatek za prakso. V primeru izpolnjevanja pogojev lahko prejmejo tudi dodatek za študente iz okolij z manj možnostmi in morebitna sredstva za pot. Financiranje se lahko kombinira z drugimi viri, kot je npr. AD FUTURA, ne sme pa priti do dvojnega financiranja iz sredstev Evropske komisije.

Kaj program Erasmus+ ponuja predavateljem in raziskovalcem?

Program Erasmus+ ponuja zaposlenim dve obliki mobilnosti: za poučevanje ali/in za usposabljanje.

- **Mobilnost za poučevanje:** Ta aktivnost omogoča pedagoškemu osebju visokošolske institucije ali osebju v podjetjih, da poučuje na partnerski visokošolski instituciji v tujini. Mobilnost osebja za poučevanje je mogoča na katerem koli področju oz. v kateri koli akademski disciplini.
- **Mobilnost za usposabljanje:** Ta aktivnost podpira tako profesionalni razvoj osebja v poučevanju in drugega osebja na visokošolskih institucijah kot tudi razvoj vpletenih institucij. Lahko poteka v obliki izobraževalnih dogodkov v tujini (ki niso konference) in izobraževalnih obiskov na delovnem mestu/obdobju opazovanja/usposabljanja na partnerski visokošolski instituciji ali v drugi ustrezni organizaciji v tujini.

Obdobje v tujini lahko združuje aktivnosti poučevanja in usposabljanja. Mobilnost traja od 2 dni do 2 mesecev, v kar ni zajet čas potovanja. V primeru minimalnega trajanja (2 dneva) se mora mobilnost med državama programa izvajati dva zaporedna dneva.

Financiranje: Zaposleni so upravičeni do dnevni nepovratnih zneskov, ki so določeni za posamezne skupine držav in do prispevka k potnim stroškom. Financiranje se lahko kombinira z drugimi viri, ne sme pa priti do dvojnega financiranja iz sredstev Evropske komisije.

Kaj program Erasmus+ ponuja mladim raziskovalcem?

Mladi raziskovalci, ki so študenti in hkrati zaposleni na raziskovalni organizaciji, se lahko udeležijo katere koli mobilnosti; lahko za študij in/ali prakso, kjer študirajo, ali kot zaposleni za usposabljanje in/ali poučevanje.

Ali ste vedeli ...

- Ali ste vedeli, da se **sredstva**, pridobljena iz drugih virov, **beležijo v referenco A3 pri ARRS**? Ali ste vedeli, da je pridobivanje sredstev iz drugih virov **obvezna referenca za prijavo aplikativnega projekta pri ARRS**? Sem se prištevajo tudi sredstva iz programa Erasmus+. Več o tem pa si lahko preberete v Pravilniku ARRS, člena 38 in 39, in v njihovih razpisih.
- Ali ste vedeli, da je upravljanje s pridobljenimi sredstvi **pomembna referenca tudi pri drugih prijavih**, saj ocenjevalci projektov velikokrat ocenjujejo tudi sposobnost transparentnega upravljanja, sposobnost pridobivanja drugih sredstev, upoštevanje komplementarnih shem ipd. Za izkazovanje te reference se upoštevajo pridobljena sredstva, in sicer ne zgolj velika sredstva za projekte, temveč tudi nepovratna sredstva, kot so Erasmus+, različne štipendije ipd. Zelo zanimiva shema za raziskovalce je *Individual Fellowship Marie S. Curie* v okviru programa Obzorje 2020, kjer v samem projektnem predlogu sicer ni treba navajati referenc o pridobljenih sredstvih, vendar pa je del prijave tudi CV, ki vključuje točko »Pridobljena sredstva«. V očeh ocenjevalca je to pomembna referenca, ki mu pomaga oceniti, ali bo vodja projekta ustrezno upravljal s sredstvi.
- Ali ste vedeli, da se lahko **udeležite mobilnosti programa Erasmus+**? Program Erasmus+ vam ponuja več vrst mobilnosti in hkrati lahko predstavlja vašo odskočno desko za **razvoj vaše kariere**. Za več informacij o tem, kakšne so vaše možnosti, se obrnite na koordinatorja za program Erasmus+ na vaši instituciji ali na mednarodno pisarno, informacije pa so na voljo tudi na spletnih straneh Nacionalne agencije CMEPIUS.